

انار به نام ساوه به کام سودجویان

این روزها حال نارستان های ساوه چندان خوش نیست،؛ سرمای آذر سال گذشته درختان را خشکانده و دستکم تا پنج سال آینده بخش بزرگی از باغ ها محصولی از یا قوت سرخ ندارند.

به گزارش پایگاه خبری اگرو فود نیوز، سرمای سخت پارسال به خصوص اواخر آذر ماه آسیب جدی به باغ های انار ساوه رساند به طوری که بیش از ۹۰ درصد نارستان های این خطه کف بر شدند و کاهش چشمگیر محصول را رقم زد، در این میان گروهی سودجو به اصطلاح گنجشک را به جای قناری می فروشند و از برند انار ساوه سوء استفاده می کنند. سودجویان در این آشفته بازار از نام و آوازه انار ساوه که برندی پرطرفدار است برای محصولات بی کیفیت سایر مناطق کشور استفاده کرده اند که این موضوع پیامدهای نامناسبی برای برند انار ساوه دارد. ورودی و خروجی شهر ساوه شاهد سودجویانی است که از نام انار این خطه استفاده ابزاری می کنند اما آنچه که عرضه می شود از نظر شکل و طعم شباهت چندانی به انار ساوه ندارد.

از طرفی کف بر شدن باغ ها سبب تحمیل هزینه های زیادی بر باغداران و بدهکار شدن آنان به فروشگاه های عرضه نهاده ها شده است دوران نقاهت نارستان های ساوه حداقل پنج سال به طول می انجامد و اگر

رویه سوء استفاده از برند انار ساوه برای محصولات بی کیفیت ادامه یابد در آینده جایگاه تولید انار در معرض خطر خواهد بود. رئیس اداره جهاد کشاورزی شهرستان ساوه در این خصوص گفت: هر سال برخی از صادرکنندگان، اجاره داران و سردخانه داران محصول انار را روی درخت از باغداران اجاره و انبار می کنند تا به مرور زمان در بازار عرضه شود.

حسن شریفی اظهار کرد: ۸۰ درصد از اجاره داران از اهالی نورعلی بیگ هستند و چون پارسال محصول انار ساوه به دلیل سرمازدگی از میان رفت این افراد انار شیراز را خریداری و در سردخانه ها انبار می کنند.

وی گفت: برآورد شده که امسال به اندازه ۴۰ درصد ظرفیت سردخانه و انبارهای موجود در ساوه تولید انار باشد و اگر اجاره داران به خرید محصولات باغداران ساوجی ورود کنند باعث بالا رفتن قیمت محصول شده و نفع باغداران و اقدامی مفید است.

شریفی اظهار داشت: چندی پیش بازدیدی از سردخانه های ساوه انجام شد و یکی از سردخانه ها اقدام به خرید انار شیراز با قیمت هر کیلوگرم ۱۲۰ هزار ریال و عرضه آن به دکه داران به نرخ ۱۵۰ هزار ریال کرده بود اما در بررسی های به عمل آمده مشخص شد که این انار بسیار بی کیفیت است و به همین خاطر به سردخانه دار تذکر داده شد که چنانچه این اقدام تکرار شود برخورد خواهد شد.

وی گفت: فروش محصول انار شهر دیگر با برند ساوه خیانت در حق باغداران است زیرا این محصول به هیچ وجه کیفیت انار ساوه را ندارد و نام و آوازه محصول ساوه را زیر سؤال می برد.

رئیس جهاد کشاورزی ساوه خاطرنشان کرد: ظرفیت سردخانه های شهرستان ساوه حدود ۳۰ هزار تن است و از نظر فضای نگهداری انار در ساوه مشکلی وجود ندارد.

شریفی در مورد فعالیت واحدهای صنایع تبدیلی ویژه محصول انار گفت: با روی کار آمدن مدیریت جدید کارخانه «نار ایران» این واحد به طور کامل بازسازی و در مدار تولید قرار گرفته و دوباره فعالیت خود را در شهر صنعتی کاوه آغاز کرده است که برای باغداران مایه امیدواری است و امکان جذب همه انار تولیدی ساوه در این کارخانه میسر شده است.

وی ادامه داد: انار ساوه را امسال روی درخت هر کیلوگرم ۴۰ هزار ریال از باغداران خریداری می کنند و با قیمت مناسبی به دست مصرف کننده می رسد و پیش بینی این است که دست کم ۵۰ هزار تن انار در این شهرستان تولید شود.

دبیر انجمن توسعه انار شهرستان ساوه نیز در این خصوص گفت: تنها

راهی که می تواند دست واسطه ها و سودجویان را از سر باغداران ساوجی کوتاه کند تمرکز بر صادرات این محصول به کشورهای همسایه از جمله عراق و کشورهای حاشیه خزر و خلیج فارس است.

«علی یزدان پناه» افزود: در صورت صادرات محصول با قیمت بهتری از باغداران خریداری می شود اما شرط عملیاتی شدن این راهبرد در گرو تسهیل گری صادرات توسط دولت در حل مشکل حمل و نقل، نرخ کرایه ها، رفع موانع و قوانین بازدارنده، کاهش تعرفه های گمرکی و ممانعت از نوسان در باز و بسته بودن مبادی مرزی است.

به گفته این عضو سابق نظام صنفی کشاورزی شهرستان ساوه، دولت می تواند در رایزنی با طرف های خارجی به خصوص کشورهای همسایه بستر مناسب و آسانی برای صدور محصول انار به خصوص برند ساوه را مهیا کند زیرا در مقایسه با کشورهای اروپایی که مسافت زیادی نسبت به ایران دارند و رقبای سختی هم برای محصول انار کشور وجود دارد، بازارهای همسایه ایران در نوع خود بهترین فرصت هستند.

یزدان پناه بر لزوم ترویج و تبلیغ انار ساوه به عنوان یک برند تجاری در کشورهای مختلف تاکید کرد و گفت: بهترین انار تولیدی کشور متعلق به ساوه است زیرا پرآب و خوش طعم است اما این مسئله نیاز به همکاری مسئولان دارد.

این متخصص حوزه باغبانی اظهار داشت: سرمازدگی در سال گذشته خسارت زیادی به باغات انار ساوه وارد کرد و بسیاری از نارستان ها کف بر شدند بنابراین برای احیا و بازگشت انار ساوه به جایگاه واقعی حمایت دولت ضروری است.

یزدان پناه مساعدت بانک ها برای اعطای تسهیلات را موضوع مهم دیگری عنوان کرد که باغداران خواهان آن هستند.

وی تاکید کرد: حدود ۳۰ درصد از باغات انار ساوه اقتصادی نیستند و فقط مصرف کننده آب هستند برای همین لازم است از سوی دولت برای باغداران حرفه ای و تولیدکننده های اقتصادی شناسنامه صادر شود و باغداران واقعی و بخش پربازده و اقتصادی نارستان های ساوه مورد حمایت ویژه واقع شوند.

دبیر انجمن توسعه انار ساوه خاطرنشان کرد: فروش انار ساوه به طور سنتی از طریق میادین تره بار و یا توسط افرادی که صادرکننده های انار هستند صورت می گیرد و ایجاد یک تشکل تعاونی قدرتمند برای صادرات متمرکز و هدفمند این محصول در شهرستان ساوه ضروری است.

یزدان پناه اظهار داشت: در همه جای دنیا کشاورزان دارای تعاونی و تشکل های خاصی هستند که محصولات آنان را می فروشد زیرا کشاورزان معامله گران حرفه ای نیستند.

وی ادامه داد: کشاورزان و باغداران همواره برای فروش محصولاتشان

مشکلاتی دارند و اگر به صورت موردی با میادین تره بار و میوه تعامل کنند متضرر می شوند از سویی صادرکننده ها نیز ترجیح می دهند که از طریق یک واسطه محصولاتی با کمیت و حجم بالا را تهیه کنند و در چنین شرایطی چاره ای جز تعامل با دلان و واسطه ها برای باغداران باقی نمی ماند.

دبیر انجمن توسعه انار ساوه افزود: اگر کشاورز بخواهد به صورت مستقیم محصول خود را بفروشد از عهده دلان میدان برنمی آید و صادرکننده ها هم مقیاس کم را از آنان خریداری نمی کنند هرچند که واسطه ها می توانند ارتباط میان باغدار و صادرکننده ها را برقرار کنند و گاهی به نسبت میدان بار هم به نفع کشاورز است زیرا کمیسیون کمتری از باغداران دریافت می شود اما در مجموع وجود یک تعاونی برای ساماندهی فروش محصول باغداران ضروری است.

یزدان پناه اظهار داشت: کشاورز به طور معمول تاجر خوبی نیست و کار فروش محصولات زراعی و باغی در دنیا توسط تعاونی ها پیگیری می شود اما در ایران چنین تشکل هایی بسیار ضعیف هستند و در غیاب آن ها این دلان هستند که جولان می دهند.

وی پیشنهاد کرد که تعاونی خاصی برای فروش و حتی صادرات انار و سایر محصولات بخش کشاورزی شهرستان ساوه متشکل از باغداران و کشاورزان ایجاد شود تا هم ارزش افزوده برای این اقشار زحمتکش ایجاد شود و هم از جولان دلان و سودجویان ممانعت شود.

دبیر انجمن توسعه انار ساوه گفت: باغات انار این شهرستان تاکنون ۲ بار به دلیل سرمازدگی کف بر شده اند و در ۲ سال اخیر نیز محصول کمی تولید شده به همین دلیل سردخانه داران ساوه برای اینکه متحمل خسارت نشوند انار را از شیراز، لرستان و کاشان تامین کرده و به کارخانه های فرآوری برای تولید کنستانتره می دهند.

یزدان پناه افزود: کارخانه های سن ایچ و نار ایران در ساوه برای تولید کنستانتره فعال هستند اما بیشتر محصول انار ساوه به ارومیه و کارخانه هایی مانند سارونه و تک دانه تحویل می شود.

این فعال حوزه باغداری در مورد قیمت گذاری محصول انار گفت: بهترین روش به نفع تولیدکننده ایجاد مقاصد صادراتی است و در شرایط کنونی بازارهای خوبی از جمله عراق، کشورهای حاشیه خزر و خلیج فارس وجود دارد دولت باید در این خصوص به صادرکنندگان انار کمک کند.

وی تاکید کرد: وزارت جهاد کشاورزی و سایر ارکان دولت باید با کشورهای مقصد صادراتی رایزنی و مشکلاتی مانند تعرفه های گمرکی و سختگیری ها را کاهش دهند.

دبیر انجمن توسعه انار ساوه گفت: انار مانند گوجه فرنگی یا سیب

زمینی محصول استراتژیکی به حساب نمی آید و محدودیت های صادراتی چنین محصولاتی را هم ندارد بنابراین تمرکز بر صادرات می تواند راهگشای مشکلات بهره برداران باشد.

یزدان پناه گفت: شوک پنج ساله سرمازدگی باغات انار باید با حمایت های اصولی جبران شود و در شرایط فعلی که باغات محصول ندارند بسیار مهم است که از سوی دولت به باغداران کمک های ویژه ای مانند حذف موانع بانکی از قبیل وثایق و تضمین برای اعطای تسهیلات از میان برداشته شود تا باز هم نقش اول ساوه در تولید انار کشور احیا شود.

مدیرعامل تعاونی باغداران شهرستان ساوه نیز در این خصوص گفت: این تعاونی دارای ۲ هزار و ۷۰۰ عضو است که سالانه تا مبلغ یک میلیون و ۵۰۰ هزار ریال به عنوان حق عضویت می پردازند و کل سرمایه این تشکل یک فروشگاه و مبالغی برای سرمایه در گردش است.

«محمد فصولی» افزود: در صورتی که اعتبارات مناسبی به این تعاونی اختصاص یابد امکان انجام کارهای ماندگار برای باغداران از قبیل ساخت سردخانه، انبار نگهداری محصول و سالن تفکیک محصول میسر می شود و برای دستیابی به چنین شرایطی حداقل ۶۰۰ میلیارد ریال سرمایه نیاز است.

وی ادامه داد: خسارت سرمازدگی پاییز ۹۵ موجب شده که از سال ۹۶ باغداران فقط در اندیشه رسیدگی به باغات و احیای آن ها باشند که هزینه های سنگینی دارد.

فصولی گفت: محصول واقعی انار ساوه در سال زراعی جاری بسیار اندک است و تنها تا ۴۰ درصد کل ظرفیت تولیدی این شهرستان احتمال برداشت محصول است اما نکته اینجاست که انار امسال به دلیل آفتاب سوختگی شدید از کیفیت اصلی دور است ولی انتظار می رود مشکلات نارستان های ساوه و دستیابی به بازده موثر از سال ۹۹ باشد.

وی در خصوص جولان دلان در پیش خرید یا خرید به قیمت نازل محصول انار ساوه، گفت: ارتباط با دلان به توان و بضاعت باغدار ارتباط دارد بدین معنا که اگر باغداران بتوانند محصول تولیدی خود را در سردخانه و انبارها نگهداری کنند سود بیشتری خواهند کرد اما بخش زیادی از باغداران به علت نیاز مالی و بدهکاری ناگزیر به معامله با دلان هستند.

فصولی در مورد صنایع تبدیلی ویژه انار در شهرستان ساوه توضیح داد: صنایع تبدیلی ویژه محصول انار در بخش مرکزی ساوه می تواند حیاتی باشد اما در بخش نوبران برای محصولاتی مانند سیب و انگور بیشتر توجیه دارد.

مدیرعامل تعاونی باغداران ساوه نقش ارگان هایی مانند گمرک و اتاق

بازرگانی در صادرات محصول انار ساوه را مهم ارزیابی کرد و گفت: ممکن است بسیاری از مصرف کنندگان داخل کشور و نیز کشورهای خارجی هنوز آگاه نباشند که انار ساوه چهار سال پیش با برند VIP و نشان مالکیت معنوی در کشور ثبت و این عنوان به ۲۸ کشور دنیا معرفی شده است.

فصولی اظهار داشت: در نشست های مختلفی که در وزارت صنعت، معدن و تجارت و نیز نمایشگاه های داخلی و بین المللی برگزار شد تلاش برای معرفی برند انار ساوه انجام گرفت اما مشکل کنونی در قوانین گمرکی سختگیرانه است.

وی افزود: نمونه ای از مزیت های ثبت برند انار ساوه این است که کسی نمی تواند انار دیگر مناطق را با عنوان انار ساوه صادر کند اما این برند هنوز در سیستم گمرکات کشور تعریف نشده که باید به سرعت این نقیصه رفع شود.

مدیرعامل تعاونی باغداران انار ساوه عنوان کرد: شرکت در نمایشگاه های بین المللی صنایع غذایی در کشورهای مختلف اقدامی راهگشا برای معرفی و صادرات انار ساوه است و این مهم در تجاری سازی انار ساوه کمک جدی می کند ولی انجمن باغبانی ساوه توان مالی لازم برای شرکت در این گونه نمایشگاه ها را ندارد.

فصولی در مورد فروش انار مناطق مختلف کشور با عنوان انار ساوه در مبادی ورودی و خروجی این شهر گفت: یکی از مهمترین راهکارهای نظارتی این است که مراجع انتظامی در خصوص حمل انار به درون شهر ساوه کنترل لازم را انجام دهند زیرا بسیاری از مصرف کنندگان کشور و مسافران عبوری از ماهیت و کیفیت انار ساوه آگاهی زیادی ندارند و در سالی که تولید این محصول اندک است باید مبادی سوء استفاده با روش های هدفمند مهار شود.

وی در مورد بیمه باغات انار نیز اظهار داشت: با اینکه استقبال مناسبی از سوی باغداران ساوه برای بیمه درختان انار به عمل آمده است اما پرداخت خسارت ها از سوی شرکت های بیمه گر با تاخیر انجام می شود.

مدیرعامل تعاونی باغداران انار ساوه ادامه داد: چک های وصول نشده باغداران نزد فروشگاه های ویژه عرضه نهاده های باغبانی از قبیل کود و سموم از دیگر مشکلات این بخش است و این وضعیت نشانه ضعف بنیه مالی باغداران بوده که امید می رود با برداشت محصول شرایط پرداخت بدهی ها مهیا شود.

فصولی سطح زیر کشت انار در شهرستان ساوه را حدود ۱۱ هزار هکتار عنوان کرد و گفت: انار تولیدی ساوه بیشتر در ارقام ملس، شیرین و ترش به خصوص انارهای آلك، ملس تبریزی، آقامدلی، و ملس شیرین است

و به طور متوسط بین ۱۵ تا ۱۸ تن انار در هر هکتار از باغات ساوه محصول به دست می آید و در شرایط پیک تولید نیز سالانه امکان ۱۵۰ تا ۳۰۰ هزار تن محصول وجود دارد.

فصولی توضیح داد: پنج هزار باغدار انار در ساوه وجود دارد و برخی از باغات انار در مناطق ییلاقی ساوه بیشتر جنبه تفننی دارند و معمولاً در مقیاس های کوچک نیم تا ۲ هکتاری کشت شده اند.

وی مناطقی چون آوه، آق دره، سید قلی و برکه را از کانون های مهم تولید انار تجاری شهرستان ساوه برشمرد.

مدیرعامل تعاونی باغداران شهرستان ساوه خواستار توجه اولویت های صادراتی کشور به محصولات برند شد و افزود: صادرکننده ها باید مکلف شوند که حجم خاصی از کالاهای صادراتی را از انواع محصولات برند دار انتخاب و به آن سوی مرزها ارسال کنند تا انگیزه کار نزد تولیدکنندگان کالاهای برند از جمله انار ساوه تقویت شده و برای کشور ارز آور باشد.